

çılıq bacarığı, ölkənin iqtisadiyyatını tənzimləyən qurtardı, geridə qalmış respublikanı qabaqcıllar sırasına çıxardı. Ölkədə qayda-qanun, ciddi nizam-intizam yaradıldı. Onun uzaqgörənliyi nəticəsində həmin dövrdə elə işlər görüldü ki, onlar Azərbaycanın sonrakı iqtisadi-siyasi həyatının inkişafında təməl rolunu oynadı. Ulu öndərin təşkilatçılıq bacarığını, işgüzarlığını, təşəbbüskarlığını və partiya işçisi kimi yüksək şəxsi keyfiyyətlərini görəndə ittiqaf rəhbərliyi onu Moskvaya dəvət edib, yüksək vəzifəyə - Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini vəzifəsinə təyin etdi. Tərkibində olduğumuz 70 ildə ulu öndər Heydər Əliyev ittiqaf hakimiyyətində yüksək vəzifə alan nəinki ilk azərbaycanlı, eləcə də ilk müsəlman idi. O dövrdə mən Azərbaycan KP Mərkəzi Komitəsinin inzibati orqanlar şöbəsində təlimatçı işləyirdim. Onunla keçirilən vida tədbirində mən də iştirak etdim. Baxmayaraq ki, onun ittiqafda təmsil edilməsi xalqımıza başucalıq gətirən xoş xəbər idi, lakin zalda əyləşənlərin demək olar ki, əksəriyyəti ağlayırdı. Heç kim ondan ayrılmaq istəmirdi. O, özü də kövrəlmişdi.

Çıxışında da bildirdi ki, bu vəzifədən o imtina etmiş və Azərbaycanda hələ çox işlərin görülməli olduğunu bildirmiş, lakin ona deyilmişdi ki, Siz artıq böyümüsünüz, Siz bizə burada lazımsınız! Bildiyim kimi, Nazirlər Soveti sədrinin birinci müavini kimi Heydər Əliyevə ən çətin və mürəkkəb sahələrin idarəçiliyi (kuratorluğu) verilməsinə baxmayaraq, o, bütün işlərin öhdəsindən bacarıqla, ləyaqətlə gələrək tez bir zamanda nəinki Rusiyada, digər respublikalarda da tanınaraq böyük nüfuz qazanmış, Azərbaycanın və xalqımızın qürur mənbəyinə çevrilmişdi. Hətta onun biliyi, bacarığı, gördüyü işlərin böyüklüyü bəzi həmkarlarından qisqançlıq yaratmağa başlamış və 1987-ci ildə o, xəstəlik adı ilə, Sov. İKP Mərkəzi Komitəsinin Siyasi Büro üzvlüyündən və tutduğu vəzifədən azad edilib istefaya göndərilmişdir. Lakin sonradan tarix sübut etdi ki, o, heç də xəstə olmamış, bu yalnız onun savadına, bacarığına və iş-

kökümüzdə, milli dəyərlərimizə bağlılığı və demokratik düşüncə tərzini Naxçıvan Muxtar Sovet Sosialist Respublikasının adından "Sovet Sosialist" sözlərinin çıxarılması və Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin dövlət rəmzlərindən biri olan üçrəngli bayrağın Ali Məclisin iclas zalına gətirilməsi Muxtar Respublikanın dövlət rəmzlərindən biri kimi qəbul edilməsi ilə öz təsdiqini tapdı. 90-cı illərin əvvəllərində ölkəmizin üstünü qara buludlar almışdı. Ölkə kaos, anarxiya girdabına salınmışdı. Cəbhədəki uğursuzluqlar, daxildəki siyasi və hərbi qarşıdurmalar yenice müstəqillik qazanmış respublikamızı vətəndaş müharibəsi astanasına sürükləyirdi. Təkcə onu demək kifayətdir ki, 1990-1993-cü illər ərzində üç nəfər dövlət rəhbəri (Ə.Vəzirov, A.Mütəllibov və Ə.Əliyev) dövlət idarəçiliyini, Prezident kürsüsünü və ölkəni başsız qoyub qaçmışdılar. Ardıcıl olaraq baş vermiş "kürsüdən qaçmalar" bir daha sübut etdi ki, yüksək kürsü hər kəsə şərəf gətirib onun nüfuzunu artırır, əksinə, kürsünü bəzəyən və şərəfləndirən insan özü olur. Azadlıq hərəkatı dalğasında hakimiyyətə gəlmiş AXC-Müsavat cütlüyünün birlik sərəşətsiz rəhbərliyi nəticəsində müstəqilliyimiz süquta uğramaq təhlükəsi ilə üzləşdi. Şimalda və cənubda baş qaldıran separatizm ölkəni parçalamağa doğru aparırdı. Gəncə hadisələri, Əlikram Hüseynov və Sürət Hüseynov faktörünə vəziyyəti son dərəcə gərginləşdirmişdi. 4 iyun 1993-cü ildə Gəncə şəhərində baş vermiş hadisələr, qardaş qanı axıdılması isə dövləti tam iflic vəziyyətinə salmışdı. Xalq Naxçıvanı yaşayan ulu öndər Heydər Əliyevə üz tutdu, onun xilaskar qüdrətinə bel bağladı. Maraqlıdır ki, həmin vaxt AXC-Müsavat ittiqadları da ulu öndəri Bakıya dəvət edir və xilas yolunu yalnız onun siyasi hakimiyyətə qayıdışında gördürdü. Lakin O, Naxçıvana onu gətirməyə gedən iki teyyarəni geri qaytarmış, mən bütün vəzifələri görmüşəm, bundan sonra mənə heç bir vəzifə lazım deyil demiş, ancaq vaxtilə qurub-yaratdığı, canı qədər istədiyi Azərbaycanın iflic vəziyyətini görüb, nəhayət, razılaşmışdı.

Ümid çirağı yandırdı və yalnız bu dünyəşöhrətli siyasətçinin ölkəmizi düşdüğü vəziyyətdən çıxaracağına ümid yarandı. O, 1993-cü il iyunun 15-də Milli Məclisdə yekdil səsle və alqış sədalan altında Ali Sovetə Sədr seçildi və 3 oktyabr prezident seçkilərində də bu vəzifədə işlədi. Bu seçim Azərbaycanın siyasi tarixində keyfiyyətə yeni bir mərhələnin başlanğıcı oldu.

1997-ci il 27 iyununda Milli Məclisin qərarı ilə 15 iyun günü rəsmi olaraq Azərbaycan xalqının "Milli Qurtuluş Günü" kimi qəbul edildi. Bu tarixi qərarda deyilirdi ki, "Azərbaycan xalqının azadlığını, müstəqil dövlətçiliyinin müqəddəratının həll edildiyi ən ağır günlərdə Heydər Əliyev öz xalqının iradəsinə tabe olaraq ölkə rəhbərliyinə qayıtməsi, əslində, onun müstəqil Azərbaycan Respublikasını, Azərbaycan xalqını, milli azadlıq hərəkatında qazanılmış tarixi nailiyyətləri məhv olmaqdan xilas etmək kimi çox çətin bir vəzifəni könüllü olaraq öz üzərinə götürüb, xilaskarlığı missiyasını şəxslə yerinə yetirdi.

Bu, sözün əsl mənasında, "ömrümün qalan hissəsini də xalqıma qurban verərəm" deyib meydana atılan böyük ürəkli Vətən oğlunun öz xalqı, Vətəni qarşısında misilsiz fədakarlığı idi. Bundan sonra Azərbaycan xalqının "Milli Qurtuluş Günü" Əmək Məcəlləsinin 105.2-ci maddəsində haqlı olaraq iş günü hesab edilməyən bayramlar sırasına daxil edildi.

1993-cü ildə məhz ulu öndərin hakimiyyətə qayıdışı ilə respublikamız dağılma, parçalanma təhlükəsindən qurtuldu. Milli Qurtuluş Günü ilə də Azərbaycanın gələcək intibahının təməli qoyulmuş oldu. Bu illərdə ölkəmizdə gedən elan olunmamış Qarabə müharibəsi, torpaqlarımızın işğalı, daxildəki qarşıdurmalar, 1994-cü ilin oktyabr və 1995-ci ilin mart hadisələri, dövlət çevrilişinə cəhdlər ölkəmizdəki vəziyyəti bir az da ağırlaşdırdı. Hətta o illərin siyasi dünyə ədəbiyyatı və mətbuatında Azərbaycan haqqında çox bədbin proqnozlar verilir, tənəzzülə uğrayan və döv-

lənirdi və Ermənistan atəşkəs imzalaməgə vadar oldu.

Ulu öndərin bütün həyatı və fəaliyyəti həmişə şəffaf və xalqa açıq olduğundan bizlər onun xarici səfərlərini izləyirdik. Onun böyük dövlətlərin rəhbərləri tərəfindən yüksək səviyyədə qarşılandığını şahidi olmuşuq. Səfərlərdə məqsəd təkcə bu dövlətlərlə diplomatik əlaqələr qurmaq deyil, əslində həm Azərbaycanın dünyada tanınması, həm də 20 faiz torpaqlarının erməni təcavüzünə məruz qalmasının dünyə ictimaiyyətinə çatdırılmasına hesablanmışdı. Çox çətinliklə də olsa, yalnız ulu öndərin sayəsində müstəqilliyimiz qorunub saxlandı. Tarixin acı təcrübəsindən məlumdur ki, müstəqilliyi əldə etmək nə qədər çətindirsə, onu qoruyub saxlamaq və əbədləşdirmək ondan qat-qat çətin və mürəkkəbdir.

Qeyd olunmalıdır ki, hər bir ölkənin inkişafı, gələcəyi, müqəddəratı və sabitliyi onun qanunvericiliyinin mükəmməliyi ilə ölçülür. Hələ ötən əsrin 90-cı illərində müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycanda yaranan hakimiyyətsizlik, özbaşınalıq bütün sahələrdə olduğu kimi, qanunvericilik islahatlarını da arxa plana keçirmişdi. Artıq müstəqilliyini əldə etmiş ölkəni köhnə qanunlarla idarə etmək mümkün deyildi. Qarşıda ilk olaraq yeni demokratik konstitusiyanın qəbulu dururdu. Bilavasitə ulu öndərin başçılığı ilə hazırlanan müstəqil Azərbaycanın ilk konstitusiyaya layihəsi xalqın müzakirəsinə verildikdən sonra 1995-ci ilin noyabr ayının 12-də ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul edildi və həmin ayın 27-də qüvvəyə mindi. Konstitusiyaya layihəsi ulu öndər, "Milli Məclis seçkilər haqqında" Qanun da hazırlanıb qəbul edildi, elə referendum günü çoxpartiyalı sistem əsasında həmin dövr üçün məqbul hesab edilən majoritar və proporsional qaydada Milli Məclisə də ilk demokratik seçkilər keçirildi. Azərbaycanın bu Konstitusiyası fundamental bir sənəd kimi demokratik inkişaf, hüquqi dövlətçilik və insan hüquqları sahəsində müttərəqqi dünyə təcrübəsinin başlı-

ULU ÖNDƏR HEYDƏR ƏLİYEVİN XILASKARLIQ MISSİYASI

Südəbə HƏSƏNOVA,
Konstitusiyə Məhkəməsinin
"Şəhrət" ordenli hakimi,
II dərəcəli dövlət ədliyyə müşaviri,
Əməkdar hüquqşünas.

Illər ötdükcə, çiçəklənən Azərbaycanı, onun iqtisadi, siyasi tərəqqisini, artan beynəlxalq nüfuzunu gördükcə, bu dahi insanın şəxsiyyətinin böyüklüyü, uzaqgörənliyi, müdriqliyi, əvəzədləməliyi daha aydın görünür. İstər-istəməz xəyalın ötmə illərə dönməyə, onun ömrü yolunu və siyasi fəaliyyətini göz önündə canlandırmaq olursan. Lakin məqalə xalqımızın Milli Qurtuluş Gününa və ulu öndərin xilaskarlıq missiyasına həsr edilmiş olsa da ilin və yaz fəslinin ən gözəl və bayramlar ayı sayılan may ayında bir əsr əvvəl Azərbaycanın həyatında baş verən və bu gün də tariximiz və dövlətçiliyimiz üçün böyük önəm daşıyan ictimai-siyasi hadisəyə toxunmaq mümkündür. XX əsr bütün dünyada olduğu kimi, Azərbaycan üçün də siyasi hadisələr, müharibələr, təlatümlü illər, ictimai formasiyalar dəyişiklikləri kimi yadda qalmışdır.

Lakin bu əsrin ikinci onilliyində 28 may 1918-ci ildə Şərqdə ilk dəfə Azərbaycanda Demokratik Cümhuriyyətin elan edilməsi müstəqil dövlətçiliyimizin ən parlaq və şanlı səhifəsi kimi tarixə düşmüşdür. Yarandıqı ilk gündən Cümhuriyyət tərəfindən xalqımızın çoxəsrlik müstəqilliyi və milli dövlətçilik arzularını əks etdirən bir səhifəlik (preambula və 6 bənddən ibarət) "İstiqlal Bəyannaməsi" qəbul edilmişdir. Bu hüquqi sənəd həm o dövr, həm də indiki dövr üçün Azərbaycanın ilk konstitusiyaya aktı sayıla biləcək qədər böyük tarixi əhəmiyyət kəsb etmişdir. Cümhuriyyət yaradıldığı gündən hökuməti təşkil etmiş, dövlət idarəçiliyinin əsas strukturları, dövlətin rəmzləri təsdiq olunmuş, qadınlara seçki hüququ verilmiş və Azərbaycanda yaşayan bütün milli azlıqların Parlamentdə təmsil edilməsini qərarlaşdırmışdır. Çox təəssüf ki, bu Cümhuriyyətin ömrü qısa olmuş, cəmi 23 ay fəaliyyət göstərmişdir. Buna baxmayaraq, bu tarix Azərbaycan xalqı üçün çox əzizdir və üstündən bir əsrdən çox müddət keçsə belə, biz həmin tariximizlə daima qürur duyur və fəxr ilə deyə bilərik ki, demokratik cəmiyyət bir çox Avropa dövlətlərindən də əvvəl məhz Azərbaycanda qurulmuşdur.

2018-ci ilin may ayında xalqımız Azərbaycanda demokratik Cümhuriyyətin yaradılmasının 100 illiyini dövlət səviyyəsində geniş və tənənəli şəkildə müxtəlif tədbirlərlə qeyd etdi. Bu günün belə yüksək səviyyədə qeyd olunması xalqımızı bir daha qürurlandıraraq sevindirməklə yanaşı, eyni zamanda, dünyəyə göndərilən bir mesaj idi. Bu əsrdə Azərbaycan ikinci dəfə 1991-ci ilin 18 oktyabrında müstəqillik barədə konstitusiyaya aktını qəbul etməklə öz müstəqilliyinə qovuşmuş və Azərbaycan Cümhuriyyətinin varisi kimi qəbul edilmişdir.

XX əsr, eyni zamanda, Azərbaycan xalqına ümummilli lider Heydər Əliyev kimi müdrik zəka sahib, polad iradəli, xalqımızın itixarı olan, dünyəşöhrətli bir siyasətçi bəxş etmişdir. Anadan olmasının 100-cü il ölkəmizdə və respublikamızın hüddudlarından kənar qeyd edilən dünyəşöhrətli siyasətçi və şəxsiyyət, müstəqilliyimizin və bütün uğurlarımızın təminatçısı olan ulu öndər Heydər Əliyevi uca Tanrı sanki,

Azərbaycana bir xilaskar kimi göndərmişdir. O, öz tarixi xilaskarlıq missiyasını bütün çətinliklərə baxmayaraq, məhərətlə yerinə yetirdi. Ümummilli liderin şəxsiyyəti, gördüyü işlərin əhatəliliyi və həcmi o qədər cəhəngşümlü və zəngindir ki, onu bir yazıda əhatə etmək belə çəyri-mümkündür. Ümumiyyətlə, ulu öndərin Azərbaycana rəhbərliyi dövrünü üç mərhələyə bölmək olar. Bu, onun Sovet dönəmində Azərbaycana rəhbərliyi, Moskvada dövrü və sonuncu müstəqillik illərini əhatə edir. Hələ Sovet dönəmində dövlət təhlükəsizlik orqanlarının rəhbərliyindən Azərbaycan Kommunist Partiyası Mərkəzi Komitəsinin birinci katibi vəzifəsinə seçilməsi ilə geridə qalmış Azərbaycan iqtisadiyyatında, sənayesində, kənd təsərrüfatında əmələ gələn dirçəliş, milli-mənəvi dəyərlərimizə, dilimizə, haradasa dinimizə qayıdış, gənclərin tərbiyə və təhsilə verilən önəm, onların ölkədən kənar ali təhsil ocaqlarına, eyni zamanda ehtiyac olan sahələr üzrə mütəxəssislər yetişdirilməsi üçün göndərilməsi və mühüm iri sənaye müəssisələrinin yaradılması, onun dərin zəkası, fitri istedadı, yüksək işgüzarlığı və gərgin əməyinin məhsulu olmuşdur.

Ulu öndər hakimiyyətə gəldiyi ilk gündən nizam-intizam tərəfdarı olmuş, qanunçuluğun möhkəmləndirilməsi və onun alliliyinin təmin edilməsi, xüsusən bu gün "korrupsiya" adlandırılan rüşvətçilikə qarşı qəti mübarizə aparmış və cəmiyyəti bu kimi neqativ hallara qarşı səfərbər olmağa çağırmışdır. Lakin onun cinayətkarlığa qarşı mübarizəyə qalxması o dövrdə tərkibində olduğumuz İttifaq rəhbərliyində eyni mənalı qarşılanmamışdır. Buna baxmayaraq, ulu öndərin fəaliyyəti respublikanı o zamankı müttəfiq respublikalar arasında öncüllər sırasına çıxarmaq, iqtisadiyyatın, elm-tədris, mədəniyyət, incəsənət, sosial, ictimai-siyasi həyatın bütün sahələrində əməli yüksəlişə nail olmaq və xalqın güzəranının yaxşılaşdırılmasına istiqamətlənmişdir. Ulu öndər Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illərdə respublikaya rəhbərliyi dövründə Azərbaycan SSRİ-nin tərkibində "müstəqil, suveren" respublika hesab edilirdi. Həmin dövrdə respublikamız ittiqaf hakimiyyətinin təbəçiliyində olsa da Heydər Əliyev zəkasının qüdrəti, dövlət idarəçiliyində təşkilat-

güzarlığına həsəd aparın M.Qorbaçovun xəbircəsinə qurduğu oyun imiş. İstefaya göndəriləndikdən bir müddət sonra ulu öndər Azərbaycanın bir hissəsi olan Naxçıvana pənəh gətirmişdir. Naxçıvan əhalisi öz keçmiş rəhbərini böyük məhəbbət və qayğı ilə əhatə etmiş və təkidli tələblə onu Naxçıvan MR-in Ali Məclisinə Sədr seçmişdi. O, buna razılıq verməkdə, hətta Ali Məclisin iclasları bir neçə dəfə təxirə salınmışdır.

Ulu öndərin Ali Məclisə seçilməsi ilə o illərdə bütün ölkəmizdə olduğu kimi, Naxçıvan da hökm sürən hakimiyyət böhranına son qoyuldu. Artıq bu illərdə Heydər Əliyev şöhrətli bir siyasətçi və şəxsiyyət kimi demək olar ki, bütün dünyada tanınırdı. Heydər Əliyevə olan hörmət və rəğbətini nəticəsi olaraq qardaş Türkiyə Respublikasının o vaxtkı Prezidenti Süleyman Dəmirəl tez bir zamanda Naxçıvana səfər edərək ulu öndərlə görüşüb, işgüzar əlaqələr yaratmaqla Muxtar Respublikanın hər cür ərzaqla təminatını təmin etməsinə yardımçı olmuşdu. Türkiyə tərəfi özünün lqdir əyalətini Səderəklə birləşdirən nəhəng körpü salmış, Süleyman Dəmirəl Naxçıvana gələrək, şəxsən körpünün açılışında iştirak etmişdir. Bu körpüyə haqlı olaraq "Ümid" körpüsü adı verilmişdir. Bu körpünün Naxçıvan əhalisinin təminatında böyük rol olmuş və həqiqətən də naxçıvanlıların ümidlərini doğrultmuşdur. O illərdə Naxçıvan MR-in Şahbuz və Səderək rayonlarının əhalisi də bədnam ermənilərin hücumuna məruz qalırdı. Hətta döyüşlərdə yaralanmış əsgərlər bu yolla Türkiyənin xəstəxanalarına müalicə üçün göndərilirdi. Heydər Əliyevin nüfuzuna hörmət əlaməti olaraq ABŞ-in o vaxtkı Prezidenti Bill Klinton Azərbaycandakı səfirliyi vəzifəsi ilə Naxçıvanla əlaqə yaradaraq bir teyyarə dərmən preparatı, sarğı materialları və digər zəruri tibbi ləvazimatlardan ibarət yardım göndərmişdir.

Bələklə, ulu öndərin iqtisadi-siyasi fəaliyyəti və qonşu dövlətlərin köməyi nəticəsində blokada şəraitində yaşayan Naxçıvan təcridcən dirçəlməyə başladı. Elə bu illərdə ulu öndərin soy-

Xalqın təkidli çağırışı ilə ulu öndər Heydər Əliyev 9 iyun 1993-cü ildə Bakıya gəldi və mətbuat nümayəndələrini ətrafına yığıb Gəncə şəhərinə yollandı. Gəncə qarşıdurmasının nəticələrini görüb, məsləhət və tövsiyələrini verib geri qayıtdı. Milli Məclisdə yaranmış vəziyyətdən çıxış yolları barədə geniş məruzə etdi. Elə həmin gün Milli Məclisdəki proqram xarakterli nitqində o, Azərbaycanın demokratik dövlət quruculuğunun gələcək inkişafının prioritet istiqamətlərini müəyyən edərək demişdi: "Biz Azərbaycanda demokratik, müstəqil respublika quraraq, sivilizasiyalı cəmiyyətə uğrunda mübarizə apararaq, ümumi, dünyəvi, bəşəri dəyərlərin hamısından istifadə etməliyik. Biz çalışmalıyıq ki, Azərbaycan uzun illərdən bəri, müstəqilliyini qazandıqdan sonra bütün dünyəyə öz tarixi nailiyyətlərini, öz milli ənənələrini nümayiş etdirə bilsin. Güman edirəm ki, Azərbaycan xalqının bu barədə həm tarixi, həm müasir potensialı olduqca böyükdür. Bunların hamısından səmərəli istifadə olunarsa, Azərbaycan həm tam demokratik, hüquqi, həm də ümumbəşəri dəyərlərin əsasında qurulan demokratik bir cəmiyyət olacaq". Bununla da xalqın ürəyində bel

lənçiliyini itirmək astanasında olan ölkə kimi xarakterizə olunurdu.

Ulu öndərin yenidən hakimiyyətə qayıdışı ölkəmizdə bütün sahələrdə geriləmənin qarşısını aldı, dövlətimizi dağılmaqdan, beynəlxalq təcridəndən, anaları oğulsuz qalmaqdan, gəncləri həyatını itirməkdən, hakimiyyəti zorla devirmək tendensiyasından, cəmiyyəti kaos və anarxiyadan xilas etdi. Ulu öndər öz gəlişi ilə Azərbaycanın yeni dövr üçün demokratik inkişaf modelini müdriklə irəli sürdü. Lakin Heydər Əliyevin dərin zəkası, güclü siyasi fəhmi, polad iradəsi və dövlətçiliyi idarəetmədə fitri istedadı qısa zaman kəsiyində tarixin axanını dəyişdi və bədbin proqnozların əksini sübut etdi. Çox çəkmədi ki, ulu öndər gəcəsinin gündüzünə calayb ölkənin daxili və xarici siyasət kursu ətrafında milli həmrəyliyi təmin etdi, daxili siyasi təhlükəsizlik vəziyyətini sabitləşdirdi, nizami ordu yaratdı, nəticədə düşməne sarsıdıcı zərbələr en-

ca nailiyyətlərini özündə ehtiva edən və Azərbaycanın müstəqil dövlətçilik tarixinin şanlı səhifəsi sayılan, 1918-ci ildə qəbul olunmuş "İstiqlal Bəyannaməsi"ni özündə yaşadan, tarixi varisiyi təmin edən ən yüksək hüquqi qüvvəyə malik Qanundur. Yeni Konstitusiyaya layihəsini hazırlayan komissiyanın üzvü kimi deyə bilərik ki, ulu öndər layihədəki hər sözü, hər cümləni zərger dəqiqliyi ilə ölçüb-biçirdi. Konstitusiyaya sözü qurmaq, yaratmaq, nəşə təsis etmək anlamını verdiyindən onun bu hərəkətləri başadüşülən idi. Çünki müstəqil Azərbaycanı qurmaq, yaratmaq nəşə təsis etmək üçün birinci növbədə onun hüquqi əsaslarını yaratmaq lazım gəlirdi. Müstəqillik dövründə qəbul edilən bu ilk Konstitusiyaya tam demokratik prinsiplərə söykənmiş və beynəlxalq ələm tərəfindən onun demokratikliyi etiraf edilmişdir.

(davamı növbəti saylarımızda)